

FOTO: PRIVATFOTO / FOLKETINGET+TORBEN ESKEROD / TY STANGE / KIRSTINE GREEN
TEKST: JAKOB BO ANDERSEN

Folketingets 'nye' talerstol

Folketingets 100 år gamle talerstol er blevet renoveret og ombygget. Talerstolen, der blev bygget af en af Danmarks første kvindelige snedkermestre, er samlet uden brug af søm og skruer af et 1.000 år gammelt egetræ fra Møn.

Christiansborgs nuværende indretning – også kaldet Det tredje Christiansborg – stammer fra starten af 1900-tallet, hvor slottet blev ombygget. Arbejdet startede i 1906. Rigsdagen flyttede ind i Rigsdagsfløjen i 1918, og slottet stod helt færdigt i 1928.

Oprindeligt var tanken, at kongefamilien skulle bo på slottet, som derfor er indrettet i to afdelinger: en kongebolig med 95 værelser i nordre fløj mod Holmens Kanal og Rigsdagen i søndre fløj mod havnesiden.

Arkitekt Thorvald Jørgensen var bygmester for det store projekt, og han har også indrettet Folketingssalen, helt ned til de mindste detaljer såsom blækhus, stole og borde.

Talerstol af 1.000 år gammelt egetræ

Et markant element i Folketingssalen er naturligvis Folketingets talerstol, som blev bygget af en af Danmarks første kvindelige snedkermestre, Anny Berntsen Bure.

Talerstolen er, ligesom resten af møblerne i Folketingssalen, bygget af egetræ. Historien fortæller, at den kævle, som talerstolen er bygget af, stammer fra et egetræ på Møn, der blev

plantet engang i vikingetiden. Siden blev det store egetræ fældet og brugt som grundstamme i en stubmølle, der hørte til Rødkilde Højskole.

Det var den tidligere Venstreleder Frede Bojsen, der skænkede kævlen til Anny Berntsen Bure, så hun kunne bygge Folketingets talerstol. Angiveligt havde Frede Bojsen sat en seddel på kævlen, da den skulle til København. Her stod "Jeg sender hermed en kævle, som I kan kævle videre på."

Talerstolen blev flyttet

I 2017 gennemgik Folketingssalen en større ombygning og renovering. Det skete efter et længerevarende ønske om at forbedre tilgængeligheden. Derfor er talerstolen blandt andet blevet gjort tilgængelig for kørestolsbrugere, ligesom ordførerbordet, der er placeret foran talerstolen, er blevet erstattet af en ny talerpult og et specialdesignet bord. Pulten er tegnet af Carsten E. Holgaard og har en bevægelig plade, der kan drejes og bevæges op og ned, så den både kan bruges stående og siddende.

Ombygningen og renoveringen af talerstolen og etableringen af den nye talerpult er foretaget af snedkermester Steen Jönsson og hans medarbejdere.

"Det var en spændende og speciel opgave. Vi skilte hele talerstolen ad og flyttede den et par meter frem i rummet. Samtidig monterede vi en kørestolelift. Vi flyttede også den pult, hvor referenterne sidder, som var bygget ud på forsiden af talerstolen. Derfor var der brug for at istandsætte fronten og sætte en ny sokkel på," fortæller Steen Jönsson.

Samtidig fik talerstolen også en teknologisk opgradering med blandt andet hæve-sænke-borde, mikrofoner og anden elektronik med videre.

Folketingets talerstol rummer store bevaringsværdier, og derfor skulle alt arbejdet udføres på stedet.

"Vi måtte ikke fjerne nogen af delene, og derfor var vi nødt til at arbejde lige der midt i Folketingssalen. Der var et par enkelte små frontplader, som vi var nødt

til at have med hjem på værkstedet, men det blev der holdt nøje regnskab med," fortæller Steen Jönsson.

Ingen søm og skruer

Folketingssalen blev indrettet for 100 år siden, efter sigende uden brug af søm og skruer. Steen Jönsson fortæller, at talerstolen er boltet sammen, mens panelerne er tappet sammen og limet.

"Sådan bygger vi jo ikke rigtigt mere – det er for dyrt i vore dage," siger Steen Jönsson.

Faglig stolthed

Steen Jönsson har løst mange opgaver i Folketinget igennem de seneste 30 år, men det er klart, at Folketingets talerstol er en særlig opgave.

"Det er da klart, at det giver en vis faglig stolthed at kunne sige, at man har renoveret og ombygget Folketingets talerstol. Og det er selvfølgelig en ekstra stor oplevelse for de to lærlinge og de svende, der var med på opgaven. Det er jeg da stolt over at kunne dele med mine medarbejdere," slutter Steen Jönsson.

Snedkermester
STEEN JÖNSSON
MEDLEM AF
KØBENHAVNS
SNEDKERLAUG

Som en del af udsmykningen i Folketingssalen er der opstillet fire store statuer, som hver viser de fire vigtigste erhverv i Danmark, da Folketingssalen blev indrettet i 1918.

De forestiller fiskeren med sin snøre, købmanden med sin vægt, landmanden med sin le og håndværkeren med sit værktøj. Meningen er, at folketingsmedlemmerne skal holde sig dem for øje i forhold til deres politik.

De fire statuer er skabt af billedhugger J. Nielsen-Sondrup.

STOLE ER BETRUKKET MED UNIKT STOF

Som nævnt har Thorvald Jørgensen indrettet Folketingssalen – og det indfatter også de stole, som folketingsmedlemmerne sidder på.

Til at vedligeholde stolene har Folketinget en møbelpolstrerafdeling med tre svende og en lærling. Kirstine Green er leder af afdelingen, og hun fortæller, at de vedligeholder "alle bløde dele på Christiansborg".

Stolene i Folketingssalen er produceret på Fritz Hansens møbelsnedkeri på Christianshavn og er beklædt med et unikt folketingsstof, som indtil for få år siden blev håndvævet udelukkende til brug i Folketingssalen. Det produceres i dag i Sverige, men fortsat udelukkende til brug i Folketingssalen.

"Vi har flere gange forsøgt at finde ud af, hvem der har designet folketingsstoffet. Men det er ikke lykkedes. Så bedste bud er, at det er Thorvald Jørgensen selv, der står bag," fortæller Kirstine Green.

De mange møder i Folketingssalen giver et vist slid på møblerne, og derfor er der nok at gøre med at vedligeholde stolene.

"På et normalt år har vi cirka 20 stole fra salen forbi værkstedet. Men ud over det vedligeholder vi jo også de højryggede stole i kongelogen og på tilhørerpladsen og sofaerne i Vandrehallen," fortæller Kirstine Green.

I forbindelse med renoveringen af Folketingssalen fik Folketingets formand også en ny stol.

"Tidligere var formandsstolen magen til alle de andre stole i salen. Men en så gammel stol har ikke de samme hæve-sænke-muligheder som en moderne stol. Derfor er formandsstolen nu udskiftet til en Oxford-stol, som kan indstilles af den enkelte," slutter Kirstine Green.

